

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА

ПРЕДЛОГ НА
ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА
ЗАКОНОТ ЗА ОСНОВНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Скопје, мај 2010 година

ВОВЕД

I. ОЦЕНА НА СОСТОЈБИТЕ ВО ОБЛАСТА ШТО ТРЕБА ДА СЕ УРЕДИ СО ЗАКОНОТ И ПРИЧИНИ ЗА ДОНЕСУВАЊЕ

Основна цел на предложеното изменување и дополнување на Законот за основното образование е да се подобри квалитетот на воспитно-образовната дејност во основните училишта преку задолжително користење на информатичка опрема од Проектот „Компјутер за секој ученик“ во реализацијата на наставата, подобрување на наставата со реализација на интерактивна настава, што подразбира активно вклучување на ученикот во наставата.

Имено во основните училишта евидентно е дека информатичката опрема е недоволна искористена од страна на училиштата, истотака и одреден број на наставници во реализацијата на наставата користата застарени методи за реализација на наставните програми.

Проблем претставува и тоа што во постојниот Закон за основното образование во делот на прекршочните одредби и глобите предвидени за наведените прекршоци за основните училишта, за директорите и за наставниците беа дадени како една казна, со единствена парична глоба, без притоа да се води сметка за тежината, видот, штетната последица, начинот на кој е извршен прекршокот, што всушност преставува основа за изрекување на видот и висината казната. Во досегашниот Закон за основното образование во делот на прекршочните одредби во голем дел од наведените прекршоци беше предвидено казна само за основното училиште, а за директорот на истото училиште немаше предвидено казна.

II. ЦЕЛИ, НАЧЕЛА И ОСНОВНИ РЕШЕНИЈА

Измените и дополнувањето на Законот за основното образование се со цел да се подигне квалитетот на воспитно-образовната дејност во основните училишта со задолжително користење на информатичка опрема од Проектот „Компјутер за секој ученик“ во реализацијата на наставата, подобрување на наставата со реализација на интерактивна настава, што подразбира активно вклучување на ученикот во наставата. Со цел да се обезбеди прегледност, точност и достапност на информации за бројот на учениците, наставниот и друг кадар во основните училишта, објектите во кои се организира воспитно-образовната работа, како и други релевантни податоци, основните училишта истите ќе ги внесуваат во интегрирана база на податоци.

Исто така целта на овој закон е да се постигне категоризација на прекршоците и казните за сторените прекршоци, односно да може во зависност од видот и тежината на сторениот прекршокот да се изрече соодветна казна, а не како што е во постојниот закон каде за сите прекршоци е предвидена една казна без одлед на тежината, видот, штетната последица, начинот на кој е извршен прекршокот, што всушност преставува основа за изрекување на видот и висината казната.

Основна цел на категоризацијата на прекршоците и санкциите за сторените прекршоци е да може во зависност од степенот на одговорност на сторителот, побудите од кои е сторен прекршокот, тежината, видот, штетната последица, околностите под кои е извршен прекршокот, начинот на кој е извршен прекршокот, видот и тежината на сторениот прекршокот, да се изрече соодветна санкција, а не како што е во постојниот закон каде за сите прекршоци е предвидена една казна без оглед на тежината, видот, штетната последица, начинот на кој е извршен прекршокот, што всушност преставуваат општи правила за одмерување и изрекување на видот и висината на санкцијата.

III. ОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ОД ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН ВРЗ БУЏЕТОТ И ДРУГИТЕ ЈАВНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА

За реализација на предвидените законски решенија со овој предлог не се потребни дополнителни финансиски средства.

IV. ПРОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА ПОТРЕБНИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ, НАЧИН НА НИВНО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ, ПОДАТОЦИ ЗА ТОА ДАЛИ СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ЗАКОНОТ ПОВЛЕКУВА МАТЕРИЈАЛНИ ОБВРСКИ ЗА ОДДЕЛНИ СУБЈЕКТИ

Средствата се обезбедуваат од Буџетот на Република Македонија.

ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ
ЗА ОСНОВНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Член 1

Во Законот за основното образование („Службен весник на Република Македонија“ бр. 103/08 и 33/10) по членот 15 се додава нов член 15-а кој гласи:

„Член 15-а

За дејноста на основното образование Министерството води интегрирана база на податоци која содржи податоци за:

- досиеа на учениците,
- оценки на учениците,
- отсуства на учениците од наставата,
- податоци за наставниците, стручните соработници, воспитувачите и другите вработени во основните училишта,
- отсуства од работа на наставниците, стручните соработници, воспитувачите и другите вработени во основните училишта
- наставните планови,
- годишни програми за работа,
- учебници кои се користат во наставата,
- училишни објекти и други објекти кои се користат за реализација на наставата и
- финансиски податоци за училиштата.

Податоците од став (1) на овој член основното училиште ги внесува во интегрираната база на податоци континуирано.“

Член 2

Во членот 25 по ставот (5) се додава нов став (6) кој гласи:

„(6) Со наставните програми се определува задолжителното користење на информатичката опрема во училиштето за реализација на воспитно образовната работа“.

Член 3

Во членот 86 по ставот (1) се додаваат два нови ставови (2) и (3) кои гласат:

„(2) Наставникот во основното училиште наставата ја реализира интерактивно, што подразбира активно вклучување на учениците во процесот на воспитно-образовната работа.

(3) Министерот, на предлог на Бирото, пропишува акт за начинот за реализација на интерактивната настава.“

Ставот (2) станува став (4).

Член 4

Во членот 99 став (1) зборовите: „дневник на паралелката“ се бришат.

Член 5

Во членот 100 по ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

„(3) Дневникот на паралелката се води на јазикот и писмото на кој се изведува наставата“.

Член 6

По членот 168 се додава нов член 168-а кој гласи:

„Член 168-а

(1) Доколку при вршењето на инспекцискиот надзор Државниот просветен инспектор или овластениот инспектор на општината утврди дека е сторена неправилност од членот 172 од овој закон, должен е да состави записник во кој ќе ја утврди сторената неправилност со укажување за отстранување на утврдената неправилност во определен рок и со едновремено врачување на покана за спроведување на едукација на лицето или основното училиште каде е утврдена неправилноста при вршењето на инспекцискиот надзор.

(2) Формата и содржината на поканата за едукација, како и начинот на спроведување на едукацијата ја пропишува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на образованието.

(3) Едукацијата ја организира и спроведува Државниот просветен инспекторат односно овластениот инспектор на општината, кој што го извршил инспекцискиот надзор, во рок не подолг од 8 дена од денот на спроведувањето на инспекцискиот надзор.

(4) Едукацијата може да се спроведе за повеќе утврдени исти или истородни неправилности за едно или повеќе лица односно за едно или повеќе основни училишта.

(5) Доколку во закажаниот термин лицето или основното училиште над кој се спроведува едукација не се јави на едукацијата, ќе се смета дека едукацијата е спроведена.

(6) Доколку лицето или основното училиште над кој се спроведува едукација се јави на закажаната едукација и истата ја заврши, ќе се смета дека е едуциран по однос на утврдената неправилност.

(7) Доколку државниот просветен инспектор или овластениот инспектор на општината при спроведување на контролниот надзор утврди дека се отстранети утврдените неправилности од став 1 на овој член, донесува заклучок со кој ја запира постапката на инспекциски надзор.

(8) Доколку државниот просветен инспектор или овластениот инспектор на општината при спроведување на контролниот надзор утврди дека не се отстранети утврдените неправилности од став 1 на овој член, поднесува барање за поведување на прекршочна постапка пред надлежен суд.

(9) Државниот просветен инспекторат односно овластениот инспектор на општината, кој што го извршил инспекцискиот надзор, води евиденција за спроведената едукација на начин пропишан од министерот кој раководи со органот на државната управа кој што ја организирал и спровел едукацијата.“

Член 7

Членот 172 се менува и гласи:

„(1) Глоба во износ од 2000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на основното училиште, ако:

- името на основното училиште е напишано спротивно на членот 14 од овој закон;
- внесува погрешни податоци во интегрираната база на податоци (член 15-а);
- задолжителните и изборните предмети за учениците со посебни образовни потреби се реализираат спротивно на членот 30 став (2) од овој закон;
- не го организира прифаќањето и заштитата, како и продолжен престој на учениците (член 33 ставови (1) и (2));
- не ги запознае учениците и родителите преку брошура со одделни делови од програмата за работа, правата и должностите на учениците и организацијата на работата во училиштето (член 36);
- издаде јавни исправи спротивно на членот 101 став (2) од законот;

- не склучи соодветно осигурување за одговорност од предизвикана штета (член 167);
- (2) Глоба во износ од 1000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на директорот на основното училиште за прекршокот од став (1) на овој член.
- (3) Глоба во износ од 500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на наставникот за прекршокот од став (1) алинеи 3, 4 и 5 од овој член.
- (4) Глоба во износ од 200 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на родителот, односно старателот ако ученикот не е запишен во рокот утврден во членот 47 став (1) од овој закон;
- (5) Глоба во износ од 1000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на родителот, односно старателот ако не му овозможи на своето дете да ја исполни обврската за задолжително основно образование и воспитание (член 5).“

Член 8

По членот 172 се додаваат два нови членови 172-а и 172-б кои гласат:

„Член 172-а

- (1) Глоба во износ од 2500 до 3000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на основното училиште, ако:
- во основното училиште се врши дискриминација (член 2 став (2));
 - воспитно-образовната работа не се изведува согласно членот 9 од овој закон;
 - не внесува податоци во интегрираната база на податоци (член 15-а);
 - се организира подрачно училиште без одлука на основачот и претходно позитивно мислење од министерот (член 20 став (2));
 - не користи информатичка опрема во наставата (член 25 став (6));
 - годишната програма за работа не ја достави до основачот, Бирото и Државниот просветен инспекторат во определениот рок (член 35 ставови (4) и (7));
 - не го оствари вкупниот број наставни денови (член 38 став (2));
 - се организира комбинирана паралелка без добиена согласност од основачот (член 41 став (7));
 - организира паралелка со помалку од 24 ученици без добиена согласност од основачот (член 45 став (5));
 - основното училиште навреме не организира и изврши запишување на ученици (член 46 став (1));
 - не ги опфати учениците од својот реон (член 46 став (2));
 - запише ученици од друг реон или друга општина без да има слободни места (член 46 став (3));
 - не го известил овластениот просветен инспектор на општината за децата кои не се запишани односно кои неоправдано не го посетуваат училиштето повеќе од 30 дена (член 52);
 - професионалното усовршување се остварува преку неакредитирани програми (член 91 став (3));
 - не се води или се води и издава педагошката документација спротивно на членовите 99 и 100 од овој закон и
 - постапи спротивно на членот 126 став (1) алинеи 2 и 3 од овој закон.
- (2) Глоба во износ од 1500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на директорот на основното училиште за прекршок од став (1) на овој член.
- (3) Глоба во износ од 1000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на наставникот за прекршок од став (1) алинеи 1, 2, 5, 7 и 15 на овој член, како и за прекршок, ако:

- како одделенски наставник, односно раководител на паралелката не го извести родителот за успехот на ученикот најмалку двапати за секое полугодие (член 67);
- како одделенски наставник, односно раководител на паралелката годишните оценки не им ги соопшти на родителите на родителска средба која се одржува три дена по денот на одржувањето на наставничкиот совет на кој се утврдуваат годишните оценки на учениците (член 72 став (1));
- како ментор не изработи програма и извештај од членот 85 став (8) на овој закон;
- не ја реализира наставата интерактивно (член 86 став 2)
- не ја планира наставата во писмена или електорнска форма (член 86 став (4) алинеа 1) и
- врши продажба на учебници, списанија и друга литература во основните училишта (член 123 став (2)).

Член 172-б

(1) Глоба во износ од 3500 до 4000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на основното училиште, ако:

- се организира политичко и верско организирање и дејствување и се истакнуваат партиски и верски обележја (член 11);
- отпочне со работа пред утврдување на исполнувањето на условите за почеток со работа и пред донесување на решение за верификација (член 19 став (2));
- ја прекине воспитно-образовната работа спротивно на членот 38 став (6) од овој закон;
- се врши телесно и психичко малтретирање на ученикот (член 53);
- изврши избор на наставници и стручни соработници спротивно на одредбите на членовите 80, 82 и 84 од овој закон;
- постапи спротивно на членот 85 ставовите (6), (7), (8) и (9) од овој закон;
- на наставникот не му издаде ново решение за работно време (член 95 став (2));
- по извршена вонредна интегрална евалуација не ги отстрани причините за нарушувањето на воспитно-образовниот процес (член 127 став (1));
- не донесе програма за развој на училиштето согласно членот 146 од овој закон;
- не спроведе самоевалуација на училиштето (член 147) и
- не овозможи вршење на надзор над законитоста и инспекциски надзор (член 168).

(2) Глоба во износ од 2500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на директорот на основното училиште за прекршок од став (1) на овој член.

(3) Глоба во износ од 1500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на наставникот на основното училиште за прекршок од став (1) алинеи 1, 3, 4 и 11 на овој член.

(4) На основното училиште и на директорот на основното училиште за дејствијата од став (1) алинеа 2 на овој член, покрај предвидената глоба задолжително ќе му се изрече и прекршочна санкција привремена забрана за вршење на дејност во времетраење кое неможе да биде пократко од една ниту подолго од пет години, сметајќи од денот на правосилноста на одлуката.“

Член 9

Подзаконскиот акт предвиден во член 86 од овој закон министерот ќе го донесе во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Подзаконските акти предвидени во член 168-а од овој закон министерот ќе ги донесе во рок од 15 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 10

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за основното образование.

Член 11

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОГ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ОСНОВНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

I. Објаснување на содржината на одредбите на Предлог на Законот за изменување и дополнување на Законот за основното образование.

Во членот 1 на овој Предлог на закон за изменување и дополнување на законот за основното образование се додава нов член 15-а со кој се предвидува дека Министерството за образование и наука води интегрирана база на податоци во која основните училишта ќе внесуваат податоци за бројот на учениците, наставниот и друг кадар во основните училишта, објектите во кои се организира воспитно-образовната работа, како и други релевантни податоци.

Во член 2 се предвидува да се додаде нов став 6 во членот 25 со кој во наставните програми да се определи задолжителното користење на информатичката опрема од Проектот „Компјутер за секој ученик“ во реализацијата на наставата, се со цел да се подигне квалитетот на воспитно-образовната дејност во основните училишта.

Со членот 3 во членот 86 по ставот (1) се додаваат два нови ставови (2) и (3) со кои наставникот во основното училиште се задолжува да ја реализира наставата интерактивно со активно вклучување на учениците во процесот на воспитно-образовната работа. За ова Министерот, на предлог на Бирото, ќе пропише акт за начинот и постапката за реализација на интерактивната настава.“

Во истиот член Ставот (2) станува став (4).

Со членот 4 во членот 99 се бришаат зборовите „дневник на паралелката“.

Со членот 5 во членот 100 по ставот (2) се додава нов став (3) во кој се предвидува дневникот на паралелката се води на јазикот и писмото на кој се изведува наставата“.

Во членот 6 се предвидува да се додаде нов член 168-а во кој се предвидува постапка за едукација, и во кој член е определено за кои неправилности се однесува, кој ја спроведува едукацијата и рокот во кој треба да биде спроведена еукацијата. За ова Министерот ќе пропише акт за начинот и постапката за едукација.

Со членот 7 се врши измена на членот 172 во делот кои се однесуваат на прекршочните одредби и во кој што се предвидува глоба од 2000 евра за основното училиште, глоба во износ од 1000 евра во денарска противвредност на директорот на основното училиште, глоба во износ од 500 евра во денарска противвредност на наставникот како и глоба за родителот во износ од 200 евра, односно 1000 евра.

Со членот 8 се предвидува по членот 172 да се додадат два нови членови 172-а во делот кои се однесува на прекршочните одредби и во кој што се предвидува глоба од 2500 до 3000 евра за основното училиште, глоба во износ од 1500 евра во денарска противвредност на директорот на основното училиште, глоба во износ од 1000 евра во денарска противвредност на наставникот и член 172-б кој се однесува на прекршочните одредби и во кој што се предвидува глоба од 3500 до 4000 евра за основното училиште, глоба во износ од 2500 евра во денарска противвредност на директорот на основното училиште, глоба во износ од 1500 евра во денарска противвредност на наставникот.

Со членот 9 се определува рокот во кој министерот ќе го донесе подзаконскиот акт и кој рок изнесува 15 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Со членот 10 со овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за основното образование.

II.МЕЃУСЕБНА ПОВРЗАНОСТ НА РЕШЕНИЈАТА СОДРЖАНИ ВО ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ОДРЕДБИ

Со оглед на тоа што со изменувањето и дополнувањето на Законот за основното образование се врши изменување на членовите 15, 25, 86, 99, 100, 168, и 172 и додавање на нови членови 15-а, 168-а, 172-а и 172-б, решенијата содржани во одредбите се меѓусебно поврзани и чинат една правна целина.

III.ПОСЛЕДИЦИ ШТО ЌЕ ПРОИЗЛЕЗАТ ОД ПРЕДЛОЖЕНИТЕ РЕШЕНИЈА

Со измената и дополнувањето на Законот за основното образование ќе се подобри воспитно-образовниот процес преку воведувањето на задолжително користење на информатичка опрема, преку воведувањето на интерактивна настава и преку интегралната база на податоци како и преку категоризацијата на прекршоците и глобите што може да се изречат за тие прекршоци.

ОДРЕДБИ ОД ЗАКОНОТ ЗА ОСНОВНОТО ОБРАЗОВАНИЕ КОИ СЕ ИЗМЕНУВААТ И ДОПОЛНУВААТ

Член 15

Во основно образование можат да се вклучат и возрасни лица, на начин утврден со закон.

Член 25

(1) Министерот ја утврдува Концепцијата за основно воспитание и образование, врз основа на која се донесуваат наставниот план и наставните програми за основно образование (во натамошниот текст: наставен план и програми).

(2) Во основното училиште воспитно-образовната работа се организира и остварува според наставен план и програми кои, на предлог на Бирото, ги утврдува министерот.

(3) Наставниот план за основното училиште содржи задолжителни и изборни предмети, дополнителна и додатна настава, како и часови за одделенската заедница.

(4) Со наставниот план се определува годишниот и неделниот број на часови за наставата одделно по задолжителните и изборните предмети, нивниот редослед по одделенија, бројот на неделните часови за дополнителна настава, часовите за додатна настава и часот за одделенската заедница.

(5) Со наставните програми се определуваат наставните цели, содржините, основните поими, активностите и методите во наставата, оценувањето на постигањата на учениците, условите за реализирање на наставната програма и нормативот за наставен кадар.

Член 86

(1) Работните должности на наставникот во основното училиште опфаќа настава и други видови на организирана работа со учениците, подготовка за настава, прегледување и оценување на писмените задачи и другите работи што се потребни за остварување на воспитно-образовната програма.

(2) Времето што се издвојува за подготовка на наставата и другата воспитно-образовна работа на наставникот опфаќа:

- планирање на наставата во писмена или електронска форма и избор на наставни средства,
- подготовка на дидактички помагала,
- соработка со родителите,
- соработка со стручните органи на училиштето,
- вршење на задачи на одделенски раководител,
- учество во интерно проверување во постигањата на учениците со стандардизирани тестови,
- учество во организирано стручно и дидактичко-методско образование и надоградување,
- собирање и обработка на податоци во врска со вршењето на воспитно-образовната и друга работа,
- водење на педагошка документација и евиденција,
- менторство на учениците,
- менторство на приправниците,
- уредување на кабинети, збирки, училишни работилници, вежбални, игралишта, насади итн.,
- организирање на културни спортски и други општо корисни и хумани акции во кои учествуваат учениците,

- водење слободни ученички активности и работа со ученици на проекти и истражување,
- подготвување и водење екскурзии, излети, натпревари, настава во природа, летување, логорување што ги организира училиштето и
- вршење на други работи определени со годишната програма за работа.

Член 99

- (1) Педагошката документација во смисла на овој закон опфаќа: главна книга на учениците, дневник на паралелката, евидентни листови за успехот на учениците, ученичка легитимација, свидетелство и преведница.
- (2) Главната книга на учениците е документ од трајна вредност.

Член 100

- (1) Педагошката документација од членот 100 став (1) на овој закон се води и издава на македонски јазик и неговото кирилско писмо.
- (2) За учениците од припадниците на заедниците кои наставата ја остваруваат на јазик и писмо различен од македонскиот јазик и неговото кирилско писмо, педагошката документација од ставот (1) на овој член се води и издава на македонски јазик и неговото кирилско писмо и на јазикот и писмото на којшто се изведува наставата.

Член 168

- (1) Надзор над спроведувањето на одредбите на овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон врши Министерството.
- (2) Инспекциски надзор над спроведувањето на одредбите на овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон врши Државниот просветен инспекторат и овластените инспектори на општините, согласно со закон.

Член 172

- (1) Глоба во износ од 2.500 до 3.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на основното училиште, ако:
 - во основното училиште се врши дискриминација (член 2 став (2)),
 - воспитно-образовната работа не се изведува согласно со членот 9 од овој закон,
 - се организира политичко и верско организирање и дејствување и се истакнуваат партиски и верски обележја (член 11),
 - името на основното училиште е испишано спротивно на членот 14 од овој закон,
 - отпочне со работа пред утврдување на исполнувањето на условите за почеток со работа и пред донесување на решение за верификација (член 19 став (2)),
 - се организира подрачно училиште без одлука на основачот и претходно позитивно мислење од министерот (член 20 став (2)),
 - задолжителните и изборните предмети за учениците со посебни образовни потреби се реализираат спротивно на членот 30 став (2) од овој закон,
 - не го организира прифаќањето и заштитата, како и продолжен престој на учениците (член 33 ставови (1) и (2)),
 - годишната програма за работа не ја достави до основачот, Бирото и Државниот просветен инспекторат во определениот рок (член 35 ставови (4) и (7)),
 - не ги запознае учениците и родителите преку брошура со одделни делови од програмата за работа, правата и должностите на учениците и организацијата на работата во училиштето (член 36),
 - не го оствари вкупниот број наставни денови (член 38 став (2)),

- ја прекине воспитно-образовната работа спротивно на членот 38 став (6) од овој закон,
 - организира паралелка со помалку од 24 ученици без добиена согласност од основачот (член 41 став (5)),
 - организира комбинирана паралелка без добиена согласност од основачот (член 41 став (7)),
 - основното училиште навреме не организира и изврши запишување на учениците (член 46 став (1)),
 - не ги опфати учениците од својот реон (член 46 став (2)),
 - запише ученици од друг реон или друга општина без да има слободни места (член 46 став (3)),
 - не го извести овластениот просветен инспектор на општината за децата кои не се запишани односно кои неоправдано не го посетуваат училиштето повеќе од 30 дена (член 52),
 - се врши телесно и психичко малтретирање на ученикот (член 53),
 - професионалното усовршување се остварува преку неакредитирани програми (член 91 став (3)),
 - не се води или се води и издава педагошката документација спротивно на членовите 99 и 100 од овој закон,
 - издаде јавни исправи спротивно на овој закон (член 101 став (2)),
 - употреби учебници што не се одобрени од министерот (член 112 став (7)),
 - постапи спротивно на членот 117 ставови (1), (2) и (3) од овој закон,
 - не спречи продажба на учебници, списанија и друга литература од вработените и други лица во основните училишта (член 123 став (2)),
 - постапи спротивно на членот 126 став (1) алинеи 2 и 3 од овој закон,
 - не склучи соодветно осигурување за одговорност од предизвикана штета (член 167) и
 - не овозможи вршење на надзор над законитоста и инспекциски надзор (член 168).
- (2) Глоба во износ од 1.500 до 2.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на директорот на основното училиште, ако:
- изврши избор на наставници и стручни соработници спротивно на одредбите на членовите 80, 82 и 84 од овој закон,
 - постапи спротивно на членот 85 ставови (6), (7), (8) и (9) од овој закон и
 - на наставникот не му издаде ново решение за работното време (член 95 став (2)).
- (3) Глоба во износ од 500 до 800 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на наставникот, ако:
- врши телесно и психичко малтретирање на ученикот (член 53),
 - како одделенски наставник, односно раководител на паралелката не го извести родителот за успехот на ученикот најмалку двапати во секое полугодие (член 67),
 - како одделенски, односно раководител на паралелката годишните оценки на родителите не ги соопшти на родителска средба која се одржува три дена по денот на одржувањето на наставничкиот совет на кој се утврдуват годишните оценки на учениците (член 72 став (1)),
 - како ментор не изработи програма и извештај од членот 85 став (8) на овој закон, -не ја планира наставата во писмена или електронска форма (член 86 став (2) алинеја 1),
 - не ја води педагошката документација или ја води и издава спротивно на членовите 99 и 100 од овој закон;
 - издаде јавни исправи спротивно на овој закон (член 101 став (2)),
 - употреби учебници што не се одобрени од министерот (член 112 став (7)) и
 - врши продажба на учебници, списанија и друга литература во основните училишта (член 123 став (2)).

- (4) Глоба во износ од 400 до 700 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на родителот, односно старателот, ако:
- не му овозможи на своето дете да ја исполни обврската за задолжително основно образование и воспитание (член 5) и
 - ученикот не е запишан во рокот утврден во членот 47 став (1) од овој закон.